

Tapu, noter ve yazılı delil

İzmir/Kemalpaşa/Çambel köyünden Hüsniye Evirgen: “Üç kız kardeşiz. Babamızın vefatından sonra geride bıraktığı tarla ve bahçeden ne varsa üç kız kardeş arasında eşit şekilde paylaşmıştık. Fakat tapumuz hisseli kaldı. Tapu mevzuatı gereği müstakil tapu alamadık. Bunca yıl herkes kendisine düşene razı idi ve kullanıyordu. Şimdi; bunca yıldan sonra, benim tarlam üzerinden tren yolu geçeceğinden, benim tarlam istimlâk edildi. İmza vermek ve istimlâk bedelini almak üzere hisseli tapu olduğundan üç kardeş birlikte çağırıldık. İki kardeşim ve eşleri istimlâk bedelinde bizim de hakkımız var diyerek, aldıkları üçte bir istimlâk bedelini bana iade etmiyorlar ve bütün tarlaların buna göre yeniden paylaşılmasını istiyorlar. Şeriatın kestığı parmak acımaz, diyorlar. Oysa onlar yıllardır bu paylaşıma razı idiler. Şimdi bu istimlâk bedeli payında onların hisse hakları var mı?”

Kur’ân’da bir müdayene âyeti vardır ve tam bir sayfadır. Kur’ân’ın en büyük ayetidir. Kur’ân sayfaları için ölçü olmuş bir âyettir. Bu ayet Müslümanlar arası borç-alacak ilişkilerini düzenliyor. Bu ayette kaç defa “yazınız, yazdırınız, şahit tutunuz, yazsın, yazdırsın” emri geçiyor; Allah aşkına bir bakın. Ben merak ettim ve sizlerin de merak edeceğinizi umarak âyetten bir bölümü buraya alıyorum: “Ey iman edenler! Birbirinize karşı belli bir vade ile borçlandığınız zaman, onu yazın. Bunu aranızda bir kâtip adaletle ve hiçbir şeyi eksik bırakmadan yazsın. Ve o kâtip, Allah’ın ona

öğrettiği gibi adaletle yazmaktan kaçınmaksızın yazsın. Onu borçlu olan yazdırsın. Ve o borçlu kimse, Rabbi olan Allah'tan korksun da, hiçbir şeyi eksik bırakmasın. Eğer borçlu olan kimse akılca noksan veya çocuk veya ihtiyarlıktan dolayı zaafa düşmüş veya her hangi bir sebeple doğrudan yazdırmaya gücü yetmeyen birisi ise, onun velisi onu adalet üzere yazdırsın. Bir de sizden iki mü'min erkeği şahit tutun Az veya çok olsun; borcunuzu, vadesine varıncaya kadar bütün şartlarıyla yazmaktan üşenmeyin. Böyle yapmanız Allah katında adalete daha uygundur. Şahitlik için daha sağlam bir delildir ve şüpheyi düşmemeniz için daha yakın bir yoldur"1

Sadece yukarıya aldığımız mealde kaba bir sayımla sayarsak, 9 defa yazının emredilmiş olduğunu görüyoruz. Allah'ın aynı âyette dokuz defa tekrarladığı bir emri yerine getirmezsek, bundan ne beklenir ki? Sonuç tartışmadan, didişmeden, sürtüşmeden, kavgadan, gürültüden öteye geçmeyecektir. Çünkü insanoğlu verdiği sözü unutuyor veya işine geldiği gibi eviriyor, çeviriyor, vazgeçiyor, cayıyor, kararını bozuyor vs. Kur'ân'ın yazı emri dinlenmediği zaman, bunların önüne geçilemiyor. Bu durumda mağdur savunmasız kalıyor.

Zalimin zaten delile ihtiyacı yok. Bütün deliller ve bütün yazılar her zaman mağduru korur. Mağdur da geriye bir delil bırakmaz ise eğer, haksızlığa düştüğünde kendisini kim, nasıl, hangi delile göre savunacak? Çünkü yazı ve delil olmazsa, söz bir iddiadan ibaret kalır. Zalim taraf mağduru yalan söylemekle itham ederse, delil olmayınca, zulme uğrayanın ve mağdur olanın elinden hukuk tutamaz! Bu defa işin içine şeytan da girer. Şeytan böyle işleri sever zaten. Bulanık suda Müslümanların arasına girer, fesat verir, ortalığı karıştırır, küçük bir tartışmayı cinayete vardırır. İş büyür ve daha farklı hukuklar ortaya girer.

Bu durumda mağdura yapacak tek şey kalıyor: Sineye çekmek ve işi Allah'ın adaletine bırakmak.

Bu tarla meselesinde tapu vaktiyle hangi sebeple müstakil düzenlenmedi bilinmiyor. Hisseli bir tapuda hisse sahipleri hak ister. Hukuk devleti de onlara bu hakkı verir. Çünkü tapuda hisseleri var. Aynı şekilde onların elindeki tarlaya da bir istimlâk gelse, o da üç hisseli olacak. Hisseli tapulu bir tarlada, kullanma hakkını elinde bulundurma diye bir şey söz konusu mu? Söz konusu ise elinde bulunduranın diğer hisse sahiplerine göre ne derece öncelik hakkı var; bunu bir hukuk bürosuna danışmak lâzım.

Tapuyu ve noteri önemseyen bir Kitabımız var. Dolayısıyla sözün arkasında biz de duramıyoruz. Ve sözde kalmış bir anlaşmayı anlaşma prensipleri bakımından yeterli göremiyoruz.

Sözlü anlaşmalara şüphesiz ahlâken uymak gerekiyor. Ve uyulmadığında Allah nezdinde sözünden cayan kimse şüphesiz vebal altında kalıyor. Fakat Allah mağdur tarafa da, işi neden yazılı delil haline getirmediğini soracaktır. Şüphesiz, bir işin yazılı delil haline getirilmemesi, zalime sözünden cayma hakkı vermez; fakat sözünden cayma fırsatı verir. Bu fırsatı kullanan zalim, aleyhinde delil olmadığı için, karşı tarafı mağdur eder.

Yapacağınız iki şey var: 1- Kardeşliği öne alarak hakkınızı helâl etmek ve madde için kardeşler arasına husûmetin girmesine meydan vermemek.

2- Eğer hakkınızı helâl edemiyorsanız, dünya hukukunda yapılacak bir şey kalmıyor. Bu defa işi Allah'ın adaletine bırakmalısınız. Fakat bu mesele yüzünden dargınlığa, kırgınlığa, kine, nefrete, soğukluğa asla meydan vermeyin. Mümkünse bundan sonraki anlaşmalarınızı yazılı hale getirin.

Dipnotlar:

1- Bakara Suresi: 282.